

Kowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Sobota, dnia 24 lutego 1917 r.

TEATR POLSKI

Cegielniana Nr. 63.

TEATR POLSKI

- - W sobotę, dnia 24 - -
i niedzielę 25 lutego r. b.
o godz. 8 w. Nowość!

10-ciu z Pawiaka

Rapsod rycerski w 4-ch
brzech
cz dejoj
P.P.S.
J. Ostoji-Sulnickiego

1) Na Pawiaku. 2) Biuro C. K. R. 3 i 4) W kancelarii więziennej i uprowadzenie więźniów.

TEATR POLSKI, Cegielniana Nr. 63.

W sobotę, dnia 24 i w niedzielę, 25 lutego r. b. o godz. 8 wieczór

10-ciu z PAWIAKA

Rapsod rycerski w 4 obrazach z dzieł P.P.S. J. Ostoji-Sulnickiego

Sobota, 24 lutego r. b. **REWIZOR z PETERIBURGA** I. w 5 akt. M. G. G. G.Niedziela, 25 lutego r. b. **WESELE** drama w 5 aktach St. Wyspiański

Bilety do nabycia w kafejce Koszowskiemu. Teatr czynny we wtorki, czwartki w soboty w niedzielę święta dwa razy

o 15 miliardów, gdy ostatnio żądał tylko 12 miliardów. W przyszłym miesiącu znów będziemy musieli wystąpić na rynek z pożyczką. Dla stosunków finansowych państwa po wojnie stan ogólnego naszego życia gospodarczego będzie miał znaczenie wybitne. Jeśli naród niemiecki silnie ufa w szczęśliwy koniec walki, to musi także żywić nadzieję, że następstwa rozciągną się i na zakres finansowy. (Oklaski). Wówczas to żądaniu naszych przeciwników co do naprawy (reparation) przeciwstawimy wyraz: odszkodowanie (oklaski).

Wojna wytworzyła wśród nas wolę przetrzymania i wolę zwycięstwa. Wiem, że po wojnie nie we wszystkich kwestiach gospodarczych jedno zdanie mieć będziemy, ale w odbudowie naszego gospodarstwa narodowego wszystkie koła narodowe, przemysłowe, robotnicze i rolnicze w jednakowy sposób wspólnie będą musiały pracować. Na tę współpracę w wielkich zadaniach rządu związkowe liczą. Ta współpraca już teraz będzie mogła się wyrazić w zaproponowaniu obecnie utrzymaniu zdrowej polityki finansowej, w rozważeniu i przyjęciu projektów podatkowych, w dostarczeniu środków na dalszą walkę i we współpracy panów w najbliższej pożyczce (ożywione oklaski).

Na wniosek posła Spahna parlament uchwala wstrzymanie się od dyskusji ogólnej i przejście do dyskusji wyłącznie nad kredytem wojennym.

Posel Ewerth (soc.): Nasi nieprzyjaciele chcą przeprowadzić cele zdobywcze i rozbić Niemcy. Wobec tego niemiecka socjalna demokracja ponownie wyraża postanowienie wytrwania w dalszej walce aż do osiągnięcia pokoju, zapewnającego bezpieczeństwo żywotnych interesów narodu niemieckiego. (Ożywione oklaski). Z taką samą jednak stanowczością wyrażamy również naszą gotowość do zawarcia pokoju, zabezpieczającego był również innym narodom na podstawie propozycji pokojowej z dnia 12-go grudnia 1916 roku.

Pos. Ledebour (soc. zw. rob.) oświadcza, że partja jego nie może zgodzić się na proponowany kredyt.

Po rozprawie, w której mówcy wszystkich partji mieszczańskich, oraz socjalni demokraci z wyjątkiem socjalistycznego związku robotczego, oświadczyli się za przyjęciem kredytu wojennego, — projekt we wszystkich trzech czytaniach został przyjęty w zwyczajnym głosowaniu wszystkimi głosami przeciw głosom socjalistycznego związku robotczego.

Następne posiedzenie we wtorek.

Wokół wojny.

Premjer bawarski o końcu wojny.

„Münchener Neueste Nachrichten“ ogłaszają rozmowę z bawarskim prezydentem ministrów, hr. Hertlingiem, który między innymi oświadczył, że wojna za wszelką cenę i wszelakimi środkami musi być teraz doprowadzona do końca. Teoretycznie mogłaby być wprowadzona wojna — jak Hindenburg powiedział — prowadzona przez czas nieograniczony; również i nasi przeciwnicy mogliby ją w nieskończoność prowadzić, przypuściwszy, że dowóz materiału wojennego przez morze mógłby być utrzymany.

„Jeżeli zatem — powiedział prezydent ministrów — mamy teraz wojnę doprowadzić do końca, to musimy ten dowóz odciąć. Jako środek do tego służy nam nasza flota podwodna. My pragniemy końca wojny, bolejąc nad okropnościami wojny, nasz przeciwnik życzy sobie jej trwania ze strachu przed pokojem.

Wojna zbliża się do końca. Finał wojny światowej będzie straszny, lecz partja musi być rozegrana. Nasi przeciwnicy tak chcą, nie my. My wierzymy w nasze siły i przetrwamy ostatnią fazę wojny, aż do końca, aż do zwycięstwa“.

Krytyka francuskiej akcji wojennej

Przewodniczący komisji wojskowej francuskiej Izby deputowanych, b. podsekretarz stanu, Maginot, na zapytanie zastępcy „Matina“, czy stan czynny armii jest istotnie tak zły, jak to niektórzy twierdzą, oświadczył:

„Niewątpliwie położenie mogłoby być lepsze, gdyby się pomyślało wcześniej o ochronie stanu czynnego żołnierzy. Gdybyśmy byli mieli lepiej dostosowane do stosunków kierownictwo wojny, gdybyśmy byli zamiast zużywać tak długi czas na częściowe ofensywy, które niczego nie mogły zdziałać, a bardzo drogo nas kosztowały, prowadzili istotną wojnę wyniszczającą, nie spotkali byśmy się prawdopodobnie z obecnymi trudnościami. Dla zaradzenia trudnościami proponuje Maginot zarządzenia natury narodowej, zmierzające do intensywniejszego wydostania tych, którzy ukrywają się przed służbą wojskową“.

He kosztuje Anglię 1 dzień wojny.

W uzupełnieniu wiadomości o zażądaniu nowych kredytów w angielskiej Izbie gmin w sumie 15 miliardów i 750 milionów franków, donoszą pisma francuskie, że po uchwaleniu tej sumy wysokość pożyczki angielskiej, uchwalonej podczas wojny, wynosi 102 miliardy i 50 milionów franków.

Wydatki codzienne w chwili obecnej wynoszą w Anglii 144 milio-

przypominanie wciąż o tym faktycznym stanie rzeczy (ożywione oklaski).

Nowe projekty podatkowe proponują 1250 milionów marek nowych podatków na rok przyszły. Na później wzięto pod uwagę dalsze rozszerzenie podatku od dochodów wojennych i oprócz tego nowy kredyt wojenny w niebywałej dotychczas wysokości 15 miliardów marek. Sekretarz stanu mówi następnie o bilansie budżetu. Nowy jego zarząd obejmuje największe pozycje na oprocentowanie dotychczas zaciągniętych kredytów w sumie 64 miliardów marek. Potrzeba na to 3,4 miliarda marek. Po omówieniu rozmaitych źródeł dochodowych sekretarz stanu przeszedł do projektu podatku od węgla. Przejęcie kopalni na rzecz państwa byłoby niemożliwe. Niemożliwym również byłby monopol państwowy na produkty kopalniane.

Następnie sekretarz stanu mówił o podatkach od przewozu towarów i osób. Podatek od biletów pasażerskich ma być podniesiony od 10—16 procent. Wolne od tej podwyżki będą bilety robotników, uczniów i wojska. Komunikacja tramwajowa będzie też podciągnięta pod opłaty podatkowe. Trzeba będzie prawdopodobnie pomyśleć o wprowadzeniu nowej monety z i pół fenig. Na pokrycie podatku od przejazdu tramwajami. W końcu sekretarz stanu omawiał projekt kredytu, i powiedział: Uchwalony w ostatnim roku wojny kredyt jest już na wyczerpaniu. Jak we wszystkich krajach uczestniczących w wojnie, tak samo i w Niemczech koszty wojny w ostatnich miesiącach zwiększyły się nieco; w Niemczech zwiększenie to nie jest wyższe niż u przeciwników. Przeciwiwo właścicieli wydatki wojenne od października do stycznia wynoszą miesięcznie 246 miliardów marek. Wydatki wojenne wszystkich stron walczących w chwili obecnej przewyższyły już 300 miliardów marek, z czego na Niemcy i na ich sprzymierzeńców przypada nie wiele więcej, nad 100, na koalicję zaś prawie 200 miliardów.

Wysokość kosztów wojennych z ostatnich miesięcy nie zmniejszy się wcale, dlatego dziś rząd musi prosić

Z parlamentu niemieckiego.

BERLIN, 23.2. Po dłuższych rozprawach przyjęto w drugim, a następnie w trzecim czytaniu projekt prawa o sędziach pomocniczych w sądach wojennych. Proponowane przez socjalno-demokratyczny związek pracy poprawki odrzucono. Z kolei rozpoczęły się obrady nad budżetem w związku z nowymi projektami podatkowymi i nowymi kredytami wojennymi. Sekretarz stanu w urzędzie skarbu, hr. Röder, powiedział m. in.: Nasze pierwsze propozycje pokojowe spotkały się z odmową. Angielska blokada wybrzeży niemieckich i neutralnych, sprzeciwiająca się dotychczasowym postanowieniom prawa międzynarodowego, spowodowała z naszej strony blokadę przy pomocy łodzi podwodnych, która to broń wytworzyła się dopiero w ciągu wojny obecnej i dla której nie istnieją jeszcze określone normy prawa międzynarodowego. Pomimo uprawnionego i ograniczonego z naszej strony posiadania się tą bronią, ministrowie angielscy w ostatnich tygodniach wyrażali się o nas w sposób szczególnie nieprzyjazny, zwłaszcza zaś mój specjalny kolega, angielski minister skarbu Bonar Law. Nie chcę iść za nim w ślad bohaterów Homera, którzy podczas walki wymyślali sobie wzajemnie, bo inaczej musiałbym silnymi wyrazami wypowiedzieć zarzut świadomego kłamstwa w doręczonej przez ministerium angielskie, a prawdopodobnie i przez nie inscenizowanej odpowiedzi na amerykańską notę pokojową. Nasi nieprzyjaciele w notach swoich mówią o świadomej woli zaczepnej Austrii i Niemiec. Czy przez 43 lat przed wojną mieliśmy jakie zamiary lub pretensje do terytoriów francuskich albo rosyjskich? Kto miał chęci rozszerzenia swych granic nad Adriatykiem, Austrią czy też Włochy? Któż to zwałił się na Austrię bez uzasadnionego powodu, gdy żądała ona skruczy za morderstwo w Serajewie? Kto pierwszy zmobilizował całą swoją armię i zagroził nam zajęciem części Prus Wschodnich przez kozaków? Zdaje się, że nie bez pożytku będzie

